

ही श्री बाबांचीच लीला

— श्री. सूर्यकांत मा. गडे
१९८/म-७, म.हौ.बो. कॉलनी,
गोखले नगर, पुणे- १६.

परमपूज्य श्री साईनाथ महाराजांचे भजन-पूजन अनु मनन करण्यात जी अवैट गोडी आहे, तिचे वर्णन शब्दात करता येणार नाही. साखरेची गोडी किंवा गुलाब पुष्पाचा सुंगंध प्रस्तक्ष अनुभवकवा लागते किंवा हुना त्याची प्रचीतीच व्याकी लागते. साखरेची गोडी केदाचित कमी होईल किंवा फुलाचा सुंगंध उडून जाईल परंतु श्री बाबांचा भक्तीचा गोडवा दिन-प्रतिदिन वृद्धिंगत होत जातो. श्री बाबांची निस्सीम भक्ती, भक्ताला श्री बाबांच्या समीप नेते. श्री बाबांचा जो अंकित होतो त्याचे रक्षण करणे हे तर श्री बाबांचे ब्रीदच आहे.

श्री. वाघ, श्री बाबांचे परम भक्त, माझे मित्र आहेत. त्यांच्या पली सुविद्य असून श्रीबाबांवर त्यांची नितांत श्रद्धा आहे.

नुकतीच घडलेली एक घटना. सौ. वाघ घरी एकठ्याच होत्या. दुपारची वेळ. बँकेत जावून पैसे काढावयाचे होते म्हणून त्या लगबगीने उठल्या. आवरा-आवर केली. घर बंद करून दाराला कुलूप लावले आणि हातातील पर्समध्ये किल्ली ठेवून त्या बँकेत गेल्या. घरापासून बँक तशी अर्धा-एक फलांगावरच आहे. अर्ध्या तासातच त्या बँकेतील काम उत्कून घरी परत आल्या आणि त्यांना धक्काच बसला.

दाराला कुलूपच नव्हते. दार अर्धवट उघडे होते. “हे कसे शक्य आहे? दाराला मी नक्कीच कुलूप लावले होते. मग दार उघडले कोणी?” सौ. वाघ यांच्या मनात संशयाची पाल चुकचुकली. त्यांनी दार उघडून त्वारित घरात प्रवेश केला. त्यांची शंका खरी ठरली होती.

चोराने कुलूप तोडून घरात प्रवेश केला होता. फळीवरची स्टेनलेस स्टीलची भांडी नाहीशी झाली होती. अजून काय चोरीला गेले असेल या विचाराने त्यांचे डोके सुन्न झाले. तोंडाला कोरड पडली. काय करावे काहीच सुवेना. त्यांची भिरभिरती नजर उजव्या बाजूच्या भिंतीवर लावलेल्या श्री बाबांच्या फोटोवर स्थिरावली. वाळवंटात झरा सापडावा, दूसा आनंद सौ. वाघ यांना श्री बाबांचा फोटो पाहून झाला.

त्या बाबांच्या फोटोजवळ आल्या आणि आर्त नजरेने श्री बाबांच्याकडे पाहू लागल्या. जणू त्या बाबांना विचारीत होत्या - “बाबा, तुम्ही घरात असताना हे कसे घडले?” त्यांचे डोके आसवांनी भरून आले. थरथरत्या हातांनी नतमस्तक होउन त्यांनी श्री बाबांना नमस्कार केला. कितीतरी वेळ या अवस्थेत त्या स्तब्ध उभ्या होत्या. दारावरची घंटी वाजली तशा त्या भानावर आल्या. मागे वळून पाहिले तर दारात पोलिस एका चोराला पकडून उभे होते.

सर्व प्रकार पाहून सौ. वाघ क्षणभर भांबावून जागीच खिळून उभ्या राहिल्या. त्यांच्या मुखातून शब्दच उमटेना.

पोलिसाने खुलासा केला - “बाई, या माणसाला आम्ही रस्त्यात हटकले. त्याच्या जवळ एक सुटकेस व पिशवीत काहीभांडी होती. त्याला पोलिस चौकीत नेले. प्रथम् तो काही कबूलाच करेना. जेव्हा त्याला पोलीसी खाक्या दाखवला तेव्हा तो ताळकाळ कबूल झाला. सर्व सामान पोलिस ठाण्यातच ठेवले आहे. कुठून चोरी केलीस ते दाखव. असे विचारल्यावरून या चोराने आम्हास आपले घर दाखविले. आपले काय काय चोरीस गेले आहे?” पोलिसाने सरळ प्रश्न केला.

पोलिसांनी चोराला पकडल्याचे पाहून सौ. वाघ बाईचा जीव भांड्यात पडला. त्यांनी पोलिसांना सविस्तर हकीगत सांगितली व पोलिसांच्या विनंतीवरून त्या पोलिस चौकीत गेल्या. लेखी तक्रार दिली व आपल्या सर्व चीज-कस्तू घेवून घरी परत आल्या.

श्री बाबांच्या फोटोपुढे तेलाचा दिवा लावला आणि त्यांच्या डोऱ्यातून घळघळा अश्रूधारा वाहू लागल्या.

साई नाथ गुरु

साईनाथ गुरु । साईनाथ गुरु ॥
 जय जय परब्रह्म सदगुरु ॥
 साई माझी माता । साई माझा पिता ।
 सोयरा सज्जनभाता । साई माझा ॥ १ ॥
 साई माझा गुरु । साई माझे तारु ।
 नेई पैल पारू भवनदीच्या ॥ २ ॥
 भव नदीला तुफान आले
 कैसा जाऊ पैल तिरु ॥ ३ ॥
 जय जय पर ब्रह्म सदगुरु
 काम क्रोध मगरी टपल्या ।
 एकच माझा ग्रास गिळू ॥ ४ ॥
 जय जय परब्रह्म सदगुरु
 नामामृत असता ओढी ।
 नको नको डगमगू ॥ ५ ॥
 जय जय परब्रह्म सदगुरु
 भाव भक्तीच्या खजाणा विणा ।
 देवासाई काय तुला अर्पू ॥ ६ ॥
 जय जय परब्रह्म सदगुरु ॥

— डॉ. कोषडी
कोल्हापूर.

पाठीराखा-सार्डि

— सौ. पुण्या सुभाषराव वडगावे
देगलूर, जिल्हा - नांदेड.

मी, माझे पती, एवढेच नाही तर माझी मुलगी व मूलगा सर्वजण मोठ्या श्रद्धेने साईबाबांना भजतो.

बाबांच्या कृपेने आम्ही सुखी आहोत. सासरी व माहेरी भरपूर नातेवाईक आहेत ते सुद्धा बाबांच्या कृपेने सुखी आहेत.

बाबांच्या इच्छेनुसार किमान वर्षातून एकदा तरी शिर्डीला बाबांच्या समाधीचे दर्शन घेण्यासाठी येते. शिर्डीला जायचे म्हटले की मुलांना कोण आनंद होतो. मोठ्या उत्साहाने ते तयार होतात. कितीही गर्दी, असो, कितीही रात्र होवो ते बाबांचे दर्शन घेण्यास तयार असतात, इतकेच नाही तर केव्हाही मनात आले की विचारतात शिर्डीला जावेसं वाटलय. शिर्डीला केव्हा जायचे? मला तर शिर्डीचे दिसू लागली, तेथून परत यायला तयार नसतात. तयार नसतात.

बाबांच्या कृपेने आम्ही खाऊन पिऊन, कपड्यालत्यांनी सुखी आहोत. अधुनमधून सर्वसामान्योप्रमाणे आम्हालाही प्रकृती साथ देत नाही, विशेषत: माझ्या मुलाला. पण बाबांच्या आराधनेने व उदीने आम्ही त्यातून पार पडतो.

माझा मुलगा दोन-अडीच वर्षाचा असेल तेव्हा अचानक एक झोप झाल्यावर म्हणजे मध्यरात्री जो रडत उठला तो थांबायचे नाव घेईना. तहान लागली असेल म्हणून पाणी, भूक लागली असेल म्हणून दूध दिले पण तो कांहीच घेईना, पण त्याचे रडेही थांबेना. त्याला काय होते तेही समजेना. शेवटी कानाला हात लावून तो कान ओढून रळू लागला. तेव्हा लक्षात आले की याचा कान दुखत असावा. हे जवळ जवळ दोन तास चालले, आम्ही दोघांनी घाबरून बाबांचे नामसरण सुरु केलेच होते. बाबा काही चुकले असेल तर क्षमा करा. बाबा, बाबा तोङाने चालूच होते. इतक्यात लक्षात आले की याचा कान दुखत आहे. बाबांच्या कथा व साईलीला वाचन आम्ही केलेच होते. उदीचे महात्म्य वाचून माहित होते. त्यामुळे मागचा पुढचा विचार न करता बाबांचे नामसरण करून मुलांच्या कानात उदीची चुटकी टाकली व बाबा याचे रक्षण कर म्हणून प्रार्थना केली. मुलगा दहा मिनीटाच्या आत शांत झोपला, तो सकाळी आठ पर्यंत उठला नाही. एवढेच नाही तर अद्यापही कधी त्याचा कान दुखत नाही. अशा प्रकारे वाचून माहित असलेले उदीचे महात्म्य प्रत्यक्ष अनुभवाने प्रकट झाले. उदी टाकण्यापूर्वी त्याला वर्षभर आधी गोवर आला होता तेव्हापासून त्याचा कान अधुनमधून दुखत होता. कानात ड्रॉप्स टाकत होतोच.

नंतर तो दीड दोन वर्ष निरोगी होता, अधुनमधून किरकोळ ताप, सर्दी, खोकला, कफचा घरधर आवाज व उलट्या होत असत. औषधे, गोळ्या दिल्या तर तात्पुरता फरक पडत असे. पण त्याच्या कानाच्या मागे गाठी झाल्या होत्या, देगलूरच्या डॉक्टरांनी सल्ला दिला की, तुम्ही एकदा नांदेडला जाऊनच चेकअप करून आणा. असं सारखं

सारखं होतं व या गाठी बन्या नसतात. आम्ही ताबडतोब त्याला नांदेडला चिल्डन स्पेशालिस्टकडे दाखविले. त्यांनी एक्सरे काढले, इक्क व लघवी तपासून सांगितले की आज काळ चाईल्ड टी.बी. फार व्हायला लागला आहे, बरे केले तुम्ही आलात.अजून थोडा उशीर केला असतात तर याच्या छातीला पहा कसा कफ घरलाय. छातीला छिद्र पडली असती. असे म्हणून त्यांनी भली लांबलचक औषध-गोळ्या, ६० इंजेक्शनची लिस्ट दिली. त्याचे वय त्यावेळी फार फार तर चार वर्ष असेल. अशा प्रकारे दर महिन्याला बोलावून त्यांनी सहा महिने इलाज केला, व आता घाबरायचे कारण नाही असे सांगितले, व महिनाभराच्या औषध-गोळ्या दिल्या. त्या गोळ्या संपल्या आणि काय पहिला पाढा पंचावन. पुन्हा उलट्या, घरघर, ताप, खोकला, गाडी चालू. बोबांवर विश्वास होता पण मन वेडे असते ते स्वस्थ बसू देईना.पुन्हा आम्ही नांदेडला टी.बी. स्पेशालिस्टकडे धाव घेतली. त्यांनी पूर्वीच्या उपचाराची कागदपत्रे, एक्सरे, लघवी, व रक्ताचा रिपोर्ट दाखवला. त्यांनी मुलाला तपासले, गाठी पाहिल्या, रिपोर्ट पाहिला व पुन्हा थोड्याशा भारीच्या गोळ्या व जास्ती पावरचे इंजेक्शन्स, टांनिक वगैरे लिहून दिले व घाबरायचे कारण नाही. एक महिन्यानी पुन्हा आणा. अशा प्रकारे महिन्याला बोलावून त्यांनी वर्षभर इलाज केला तो इलाजही तात्पुरताच सहिला. शेवटी त्यांनी सांगितले की, निवांत १५ दिवसाची सवड घेऊनच या गाठी ऑपरेशन करून काढून टाकू व इलाज करू.

आता पर्यंत दोन्ही डॉक्टरांचे मिळून दिड दोनशे इंजेक्शन अर्ध्या बोटा एवढ्या कॅपसुल्स, ४ आण्याच्या रुंदी एवढ्या टैंबलेट्स् गिळण्यास माझ्या मुलाला खूप त्रास होत होता. त्याचे वय आता पावेतो साडे पाच वर्षांचे झाले होते. पण तो अतिसम्म कृश (रोडच) होता. बाबांचे नामसरण, सवड मिळेल तेव्हा समाधीचे दर्शन, दर गुरुवारी होईल ती सेवा करीतच होतो. साईलीला मासिकाचे वाचनही चालूच होते. दर महिन्याला आमच्याकडे ते मासिक येते. वाचनात ऊदीचे माहात्म्य, समाधी दर्शनाचे फल आपल्या बाबांचे सहाय्य मिळाल्यास साईलीलात लेख देऊ अशा संदर्भाचे लेख आले. आता पर्यंत हिमतीने त्याचा (मुलाचा) इलाज आम्ही करीत होतो. पण आता त्याचा हा त्रास पहावत नव्हता. ऑपरेशन म्हटल्यावर आमची हिमत खचली. बाबा आम्ही काय चुकलो काही समजत नाही. चुकलो नाही. मातलो नाही. मग लेकराला एवढा का त्रास? असा बाबांना प्रश्न टाकला.

शेवटी आम्ही तुझी लेकरं काही चुकलं असेल तर क्षमा कर. तुझा विसर आम्हाला कधीही पढू देऊ नकोस. आमच्याने होईल ती सेवा करण्यास आम्ही कधीही कसूर करणार नाही. काही नाही तरी निदान तुझ्या तसबीरीचे दर्शन या डोळ्याने दररोज घेऊन. बाबा आम्हाला तुझ्या आशिर्वादाने काही कमी नाही. आहे त्यापेक्षा जास्ती मिळण्याची अपेक्षा नाही पण आहे तेवढे पती व मुलांचे सुख समाधानाने व शांतीने मिळो ही इच्छा आहे. बाबा लोला दाखव, मदत कर या संकटातून, ऑपरेशनच्या तावडीतून वाचव बाबा, अशी बाबांजवळ याचना केली.

शेवटी बाबांनी आमची प्रार्थना ऐकली, आता त्याच्या गाठी कमी आहेत. तो फ्रेश आहे. अधुनमधून चार सहा महिन्याला उलट्या होतात, पण बाबांच्या नामस्मरणाने कमी होतात. अशाप्रकारे सध्या सुखाने व आनंदाने बाबांना स्मृत जीवन जगत आहेत. बाबांच्या आशिर्वादाने आम्हाला कशाची कमी नाही. बाबा असेच संकटात सापडलेल्यांना सहाय्य कुरोत ही इच्छा मनाशी बाळगते व आमच्यावर मेहरनजर राहो, अशी बाबांच्या चरणी प्रार्थना करते.

विजयादशमी

विजयादशमीच्या शुभ दिनी
एक तेजस्वी तारा मावळला
बाबांच्या देहरूपी पिजन्यातूनी
चैतन्य रूपी पक्षी उडूनी गेला

शुभ्र निव्या नभातील तरे
निस्तेज असती सर्व दुःखाने
अक्राळ विक्राळ मेघांमध्ये
वीज कडाडे जोराने

उद्या उगवण्यासाठी पुन्हा
एक सूर्य अस्ताला जाई
अनु दुसऱ्य सूर्य समाधीमध्ये
गाढ चिरनिद्रा घेई

जरी हा निर्जीव झाला देह
तरी मी धावेन भक्तांसाठी
नित्य घ्या प्रचीती याची
अश्रू नका ढाळू माझ्यासाठी

१५ ऑक्टोबर १९९८ दिनी
बाबांचे महानिर्वाण जाहले
अनेक आठवणींनी त्यांच्या
नकळत नयनी अश्रू दाटले

असे मी एक पामर तुमचा
लिहिण्यास पुढे शब्द सुचेना
त्रिवार वंदन करितो तुजला
(साई) मूर्ती तुमची हृदयातून जाईना

श्री. विश्वनाथ सदाशिव चव्हाण
कमल निवास, कारौरी रोड,
भांडूप (पश्चिम), मुंबई ४०० ०७८१

नवयुगाला साईंचा महान संदेश

— श्री. प्रमोद बी. रायसोनी
१६४, समर्थनगर, औरंगाबाद.

आजचे युग नवीन पिढीला जाचक ठरत असून अनेक नवनवीन समस्या उभ्या आहेत. काहीच मार्ग दिसत नसून दुःखाच्या महासागरात अनेक लोक लोटले जात आहेत. 'ब्रह्मानंदा'चा अभ्यास दूरच राहिला परंतु साधे संसारातले खर्च, काळजी, चिंता दूर होत नाही....?

धन्य धन्य भावी पिढी! अनेक संकटांतून, समस्यांतून भावी पिढी तावून निघत आहे. खरोखरच आज गरज आहे, एका महान महापुरुषाच्या मार्गदर्शनाची आणि ती आहे शिर्डी निवासी श्री साईबाबांची. आज जागृत एक महान शक्ती उभी आहे, "साई शक्ती" आता पाहू साईबाबांनी नव्या पिढीला काय मार्गदर्शन केले.

शास्त्र विशारद वेदवादी प्रज्ञावंत पंडितादि घटपटदिवाप्रवादी यांच्या नादी भरूनका. हरी निज भक्तांचा भुकेला — भोळीयांचा भुकेला प्रेमालागी समूळ विकला यातचि तुमचे कल्याण आहे. नसता श्रद्धा आणि सबुरी परमार्थ तीळभरी साधेना कलीयुगी नाम, कथा, कीर्तन स्वरूप साधन परमार्थ श्वान सूकर का माशी हडहड कुणाशी करू नये नलगे ब्रत उद्दापन! नलगे उपवास शरीर पोषण नलगे तीर्थयात्रा पर्यटन चरित्र श्रवण एक पुरे गरीबी अव्वल बादशाही अमीरी से लाख सवाई गरीबों का अल्लाशाई अक्षयी साई बदत की पिंडपोषण आणि मैथुन। हेचि जरी नरदेहाचे साधन हेचि जरी या जन्माचे पर्यवसन तरी तो नरजन्म निरर्थक शुद्ध करोनीया अंतःकरण नेमनिष्ठ व्हा साईपापुर्यण ब्रह्म सनातन पावाल महाकठीण वित्त मोह. चित्त शुद्ध नेहमी हवे पुरुषांचे पौरुष ती ही सबूरी सबूरीवर यशाचा वाटा विपत्ती पळवी आल्या गेल्याचा आदर करी। तृष्णीता जल भुकेल्या भाकरी उघड्यास बसाया ओसरी देता श्रीहरी तुष्टेल कोणाही बोल बोलो शंभर। स्वये नेंदीं कटु उत्तर। धरितां सहिष्णुता निरंतर। सुख अपार लाघेल दुनिया झालिया इकडची तिकडे। आपण व्हावे न मागे पुढे। तायीच निश्चल राहून रोकडे कौतुक तेवढे पहावे जैसे जो करील तैसे भरील अमोल हे बोल बाबांचे प्रेमाने जगावे.

आजच्या नव्या पिढीला साईंसंदेश हा नक्कीच गुणकारी व मार्गदर्शन ठरणार आहे. वरील उपदेश वाचा. चिंतन करा. निशा होऊ नका. मार्ग जरूर सापडेल.

साईंपासून क्षणही विभक्त। तो काय होईल साईंभक्त।

दिवाळी अंक १९८६

भक्तांच्या विविध अनुभवांनी भरगच्च असा दिवाळी अंक १ नोव्हेंबर रोजी प्रकाशित होईल. पृष्ठे १२८, किंमत २ रु.

मुख्यपृष्ठावर श्री बाबांचे नवनमनोहर संग्राहाचित्र.

..... आणि इच्छा पूर्ण झाली

— व.दा. वेदक
मालाड (पूर्व), मुंबई नं. ९७.

सन १९७९ च्या डिसेंबर महिन्यात शिरडीच्या ईश्वरास प्रथम पहाण्याचा योग आला. श्री दासगणकूत 'स्तवनमंजरी मध्ये मलपृष्ठावर समाधीवर टाकण्यात येत असलेल्या गलेफळाचे मोजमाप दिलेले आहे. त्याप्रमाणे शिरडीस जाण्या अगोदरच मी गलेफळ समाधीवर पांघरण्याचा संकल्प केला होता. परंतु शिरडीत गलेफ तयार मिळाला नाही. चादरी मात्र बाजारात भरपूर प्रमाणात उपलब्ध होत्या. या गोष्टीची काहीच कल्पना नसल्यामुळे आपण पुढील शिरडी यात्रेस स्वतः गलेफ तयार करून थेडेसे भरतकाम करून समाधीस अर्पण करू, असा मनाशी संकल्प केला. मात्र त्यावेळी मनास खंत वाटल्या वाचून राहिली नाही.

पुढे १९८२ मध्ये शिरडीस जाणे झाले. त्यावेळी रात्री ११ च्या मुंबई-शिरडी एस.टी. बसने गेलो, ते सकाळी ६॥ वाजता तेथे पोहचलो. आणि तसेच अभिषेकाच्या तिकीट्यासाठी रांगेत उभे होतो. परंतु मर्यादित तिकीट्यिक्री संपल्यामुळे आम्हास अभिषेकाची तिकीटे मिळाली नाहीत. त्यामुळे समाधीजवळ जाण्यास मिळणार नाही आणि सोबत नेलेला गलेफ वजा चादर समाधीवर पांघरण्यास मिळणार नाही यामुळे मन विषणु झाले. आम्ही ग्रातःविधी आटोपून पूजासाहित्य घेऊन केवळ दर्शनाच्या रांगेत उभे होतो. समाधीजवळ गेल्यावर पुजाच्याने विचारले की, हा गलेफ समाधीस स्पर्श करून परत हवाय का? का समाधीस अर्पण करावयाचा आहे? मी उत्तरलो, मला समाधीस अर्पण करावयाचा आहे. त्यावर पुजारी म्हणाले, संस्थानाच्या कार्यालयात जाऊन जमा करा. यामुळे मनाची व्यथा अधिकच वाढली. धड समाधीवर पांघरण्यासही मिळाले नाही, धड पांघरलेली पहावयासही मिळाली नाही. तर गलेफ वजा चादर काय उपयोगाची? अशी मनात शंकेची पाल चुकचुकली. परंतु थेड्या वेळाने संध्याकाळी ते निटसे आठवत नाही पण पुढी आम्ही समाधीमंदिरात गेलो तो काय महत् आश्वर्य! पुजारी दोन बाजूला दोन भक्तगणांच्या चादरी घालत होते आणि काढत होते. परंतु मी नेलेला गलेफ मात्र माझ्या समक्ष समाधीवर टाकला आणि तिथे मी जवळजवळ १० मिनिटे उभा होतो तिथपर्यंत तो बदलण्यात आला नाही. हे मी माझे मित्र श्री. एस.वाय. पिळणकर यांच्या दृष्टीस आणून दिले. मनी खूप आनंद झाला. शिरडीच्या ईश्वराने जणू माझी इच्छा जाणून पूर्ण केली. यावेळी हृदय दाटून आले.

हेच दन देगा देवा तुझा विसर न व्हावा ॥

शिरडीवृत्त

जुलै १९८६

या महिन्यात गुरुपौर्णिमा उत्सवाकरिता श्री साईबाबांचे दर्शनासाठी आलेल्या साईभक्तांची तसेच पंढरपूर यात्रेस जाणारे व पंढरपूरहून येणारे अशा साईभक्तांची खूपच गर्दी झाली होती. हा उत्सव रविवार दि. २०-७-८६ ते मंगळवार दि. २२-७-८६ पर्यंत ३ दिवस समाधी मंदिरात मोठ्या थाटाने साजरा झाला. नामांकित कलाकार सर्वश्री आनंदराव आढाव, आनंद संगीत विद्यालय कोपरगांव, श्री. दिगंबर दामले, सौ. सुनिती केळकर पुणे, श्री. जयवंत कुलकर्णी, मुंई वर्गारे कलाकारांच्या हजेच्या झाल्या. ह.भ.प. गंगाधर बुवा व्यास, डोंबिवली यांची कीर्तने झाली.

गुरुपौर्णिमा उत्सव, पहिला दिवस - रविवार दि. २०-७-८६ रोजी पहाटे ५ वा. मंदिर उघडले. ५.१५ वा. काकड आरती झाली. सकाळी ६ वा. श्रींच्या फोटोची व पोथीची मिरवणूक समाधी मंदिरातून गुरुस्थानमार्गे द्वारकामाईत गेली. त्याठिकाणी साईचरित्र अध्यायवाचनास सुरुवात झाली. श्रींचे स्नान, अभिषेक, पूजा, आरती झाल्यानंतर दुपारी ४.३० ते ६.३० पर्यंत ह.भ.प. गंगाधर बुवा व्यास, डोंबिवली यांचे कीर्तन झाले. रात्री ७.३० ते ९.०० पर्यंत आनंद संगीत विद्यालय, कोपरगांव; श्री. आनंदराव आढाव सर, कोपरगांव यांचे सुश्राव्य गायन झाले. रात्री ९.१५ वा. श्रींच्या पालखीची मिरवणूक निघाली. पालखीस आकर्षक विद्युत रेषणाई करण्यात आली होती. रात्री ११.०० वा. गावातून पालखीची मिरवणूक परत आल्यानंतर शेजारती झाली.

उत्सवाचा मुख्य दिवस - सोमवार दि. २१-७-८६ रोजी पहाटे ५ वा. मंदिर उघडले. उत्सवाचा मुख्य दिवस असल्यामुळे साईभक्तांची गर्दी बरीच होती. ५.१५ वा. काकड आरती सुरु झाली. ६ वा. श्रींच्या फोटोची व पोथीची अध्यायवाचन समाप्ती मिरवणूक द्वारकामाईतून गुरुस्थानमार्गे समाधी मंदिरात आली. त्यानंतर श्रींचे मंगलस्नान झाले. नित्याचे कार्यक्रमाव्यतिरिक्त दुपारी ४.३० ते ६.३० पर्यंत ह.भ.प. गंगाधर बुवा व्यास, डोंबिवली यांचे कीर्तन झाले.

सायंकाळी ७.३० वा. धूपारती झाल्यानंतर रात्री ९.१५ वा. श्रींच्या रथाची मिरवणूक समाधी मंदिरातून वाढांचे गजरात निघाली. सनई, चौघडा, टाळ, मृदूंग, गायन, भजन, राहता बॅण्डपथक, कोपरगांव चौघडा नगार, पुणे येथील मयूर बॅण्ड व न्यू गंधर्व बॅण्डपथक, डफ, ढोल अशा थाटात लाईटने सुशोभित केलेला रथ संस्थानचे गुरुस्थान नजीक आला. त्या ठिकाणी संस्थान कर्मचारी, साईभक्त व ग्रामस्थ यांनी गारुड-भारुड कार्यक्रम केले. गारुड-भारुड कार्यक्रमात सर्वश्री तुकाराम परदेशी, एकनाथ पाटील कोते, किसन हनमंता पा. गोंदकर, शिरडी यांनी भाग घेतला. पुण्याचे सिने कलाकार श्री. रघुनाथ सांडभोर यांनी नकला व भारुड कार्यक्रम केले. त्यानंतर रात्री १२.३० वा. रथ मिरवणूक समाधी मंदिरात आली. मिरवणूकीतील भक्त कलाकारांच्या कार्यक्रमात सामील

झाले. सकाळी ६ वाजेपर्यंत कलाकारांच्या हजेच्या (जागर) झाल्या. साईभक्तांना दर्शनासाठी प्रदिन रात्रभर उघडे ठेवण्यात आले होते.

उत्सवाचा सांगता दिन - मंगळवार दि. २२-७-८६ रोजी सकाळी ६ वा. श्रीचे मंगलस्थान झाले. ७.३० ते ८.३० पर्यंत गुरुस्थान येथे रुद्राभिषेक झाला. १०.३० ते १२.३० पर्यंत ह.भ.प. गंगाधरबुवा व्यास, डोंबिवली यांचे कालाकीर्तन झाले. दहीहंडी कार्यक्रम झाल्यावर माधान्ह आरती झाली व साईभक्तांना तीर्थप्रसाद वाटण्यात आला. रात्रौ ७.३० ते ९.४५ पर्यंत श्री. दिग्बर दामले व सौ. सुनिती केळकर, पुणे यांचे गायन झाले. १० वा. शेजारती झाली व उत्सव समाप्त झाला.

काही कलाकारांनी श्रीच्या पुढे हजेरी दिली ती खालीलप्रमाणे —

कीर्तन - १) ह.भ.प. मधुकर गणेश सुर्यवंशी, संस्थान गवई यांची कीर्तने एकादशी व महत्वाचे दिवशी झाली. २) ह.भ.प. गंगाधर बुवा व्यास, डोंबिवली. ३) ह.भ.प. दत्तमहाराज दर्भे, नागपूर. ४) ह.भ.प. तुकाराम बुवा परदेशी, शिरडी. ५) ह.भ.प. मनोहर दत्तात्रय अवचट, बारमती.

प्रवचन - ह.भ.प. लक्ष्मण महाराज वाकचौर, शिरडी.

भजन, गायन, वादन इ. - १) श्री. सुधाकर नारायण कामटेकर, बडाळा २) श्री. एम्.बी. रोकडे, बिलासपूर ३) श्रीमती संतोष विजय, दिल्ली ५) श्रीमती वेंकटचलम् ५) श्री. शाहू भोसले, मुंबई ६) श्री. विद्युत नाईक, मुंबई ७) श्री. आर.आर. सुपेकर, देवास ८) श्री. राजन पटेल, सायन ९) सौ. अनुसयाबाई कडूकर, यवतमाळ १०) श्री. मारुतराव पीटो ११) श्री. लक्ष्मण तुकाराम जाधव, मुंबई १२) श्री. रमाकांत देवीदास जोशी, नांदेड १३) श्री. गंगाधर जाधव, पुणे १४) रेखा मडावी, नगर १५) श्री. अनंत पांचाळ, मुंबई १६) सौ. कविता मडावी, नागपूर १७) वनिता गवस, मुंबई १८) श्री. अनिल बाईल, मुंबई १९) श्री उदय बाईल २०) प्रमोदिनी बाईल २१) श्री. मनोहर घडसे २२) श्री. सुरेश धुमाळ, मुंबई २३) वैशाली जाधव २४) श्री. राजेंद्र जाधव, पुणे २५) श्री. जितेंद्र जाधव २६) श्री. देवेंद्र देवळकर २७) सुलभा गोरीवले, पुणे २८) श्री. कैलास मडावी, नगर २९) श्री. रमेश मडावी ३०) श्री. धनंजय उडिके ३१) वंदना वपार, पुणे ३२) कुंदा मसूरकर ३३) श्री. दत्ता भोसले, बडोदा ३४) श्री. दिलीप सावंत, मुंबई ३५) श्री. गोविंदराव कदम, पुणे ३६) श्री. श्रीराम सातारेकर, मुंबई ३७) श्री. अनंत राणे ३८) शिवाजी तुकाराम धुमाळ, शिरडी ३९) आनंदसंगीत विद्यालय, कोपरगांव द्वारा श्री. आनंदराव आढाव ४०) श्री. बाबूराव नरोडे ४१) श्री. विकास किलोस्कर ४२) प्राध्यापक घैसास ४३) मोहिनी वैद्य ४४) माधवी गुजराथी ४५) रत्ना जाधव ४६) विद्या जोशी ४७) वर्षा जोशी ४८) भावना पुराहित ४९) सुजाता वाबळे ५०) राणी भोकरे ५१) श्री. अनंत जोशी ५२) रविंद्र पिंगळे ५३) श्री. वसंतराव भावसार ५४) भारती गोदा ५५) जयश्री मुंदडा ५६) श्री. मु.ब. निबाळकर, मुंबई ५७) सौ. प्रमिला निबाळकर ५८) श्री. एम्.जी. सोनावणे, बडोदा ५९) श्री. रघुनाथ बाबूराव सांडभोर, पुणे ६०) श्री. गणपत बाळाजी जाधव,

शिर्डी ६१) श्री. दत्तात्रय एन्. भोसले, बडोदा ६२) श्री. सुरेश लोणकर, पुणे ६३) श्री. ज्ञानोबा जगन्नाथ नगरकर, पुणे ६४) श्री. महादेव म्यानुजी दैठणकर, पुणे ६५) श्री. नारायण राहुरकर, पुणे ६६) श्री. दत्तात्रय विठ्ठल घाग, घाटकोपर ६७) श्री. नितीन कोरगांवकर, मुंबई ६८) श्री. भोलानाथ समेळ, मुंबई-गिरांव ६९) श्री. भास्कर य. वराडकर ७०) श्री. रघुवीर शांताराम मिराणे, शिर्डी ७१) श्री. चंद्रशेखर गाडगीळ, पुणे ७२) श्री. चंद्रकात बी. बाईत, मुंबई ७३) श्री. दिलीप सावंत, मुंबई ७४) श्री. विजय मालवणकर ७५) श्री. जयवंत कुलकर्णी आणि पार्टी, मुंबई ७६) श्री. रामदास मगरुळकर, मगरुळ ७७) श्री. मल्लेश ७८) श्री. अरविंद म्हात्रे ७९) श्री. शंकर विश्वास ८०) श्री. यशवंत गव्हाणकर ८१) श्री. बबन मांडवकर ८२) श्री. बबन शेळके ८३) श्री. संजय परळकर ८४) श्री. महेंद्र गोखले ८५) श्री. ज्ञानोबा तात्या वाडेकर, शिर्डी ८६) श्री. अनिल उत्तरवार, नांदेड ८७) श्री. जगन्नाथ तालकुकुले, नांदेड ८८) श्री. विजय पतेवार ८९) श्री. अम्मा सावंत, मुंबई ९०) श्री. सखाराम गुरव, बेट-कोपरगांव ९१) कु. कविता मडावी, नगर ९२) श्री. वामनराव टाकसाळ, पुणतांबा ९३) श्री. राजकुमार बार्शीकर, पुणे ९४) श्री. राजा रंगनाथ देशपांडे, पुणे ९५) श्री. विश्वास द. साळूखे, कोल्हापूर ९६) श्री. चंद्रशेखर जाधव, विजापूर ९७) श्री. सुभाष पोरवाल ९८) श्री. प्रकाश खैरमोडे ९९) श्री. रावसाहेब देशमुख, अमरावती १००) श्री. शिवराम बिडवे, संगमनेर १०१) श्री. अजित कुलकर्णी, पुणे १०२) श्री. गोविंद लोणकर, पुणे १०३) कुमार शेखर नटवर विसपुते, शिर्डी १०४) श्री. नाथा सोनावणे, वैजापूर १०५) श्री. नामा गवते, विटावा १०६) शाहीर कुमा कुलकर्णी, पाथर्डी १०७) सौ. व्ही.आर. कोळी १०८) श्री. विश्वास जोशी, पुणे १०९) श्री. शेख पटेल, अस्तगांव ११०) श्री. इ.जी. कडीले, वैजापूर १११) श्री. बी.एन्. कुलकर्णी, वैजापूर ११२) श्री. सिद्धेश्वर पीसे, बारशी ११३) श्री. बालमध्याई सत्यद, राहता ११४) श्री. स्वरमुनी सदाशिवराव जाधव, पुणे ११५) श्री. दिगंबर भातोडे, राहता ११६) श्री. शशिकांत जोशी, राहता ११७) श्री. अशोक आढाव, पुणे ११८) श्री. वसंत दामोदर रासवे ११९) श्री. पी.पी. कठाळे १२०) श्री. महादेव तुपे १२१) श्री. रामकृष्ण सालकर १२२) श्री. देवेंद्र देवळकर, पुणे १२३) न्यू. गंधर्व ब्रास बॉण्ड, पुणे १२४) मधूर ब्रास बॉण्ड, पुणे १२५) श्री. चतुर्धन नागरे, शिर्डी १२६) श्री. रघुनाथ नागरे, शिर्डी १२७) श्री. बारावकर काका १२८) श्री. मधुकर निवृत्ती भालेराव, शिर्डी १२९) श्री. शांताराम मिराणे १३०) श्री. वसंतराव हाटकर १३१) श्री. आल्हाद सुमंत हाटकर १३२) श्री. नरहर बुवा व्यास, डोबिकली १३३) श्री. विजय बांदेकर, मुंबई १३४) श्री. प्रदीप रघुनाथ गिरप १३५) श्री. सुरेश गोसावी १३६) श्री. शशिकांत ए. दळवी १३७) श्री. सतीशराव १३८) श्री. बारकूशेठ मांडवकर १३९) श्री. सुरेश रा. अंजलेकर १४०) श्री. सुभाष कांबळी १४१) श्री. विलास महाडीक १४२) श्री. अरविंद पवार १४३) श्री. सिद्धेश्वर वारकरी सांप्रदाय, श्री. वामन रामराव भाकरे, अमरावती १४४) श्री. सुरजराव, छोटीछापरी-राजस्तान १४५) श्री. दौलतराव १४६) कॅटन गोपाळ शेष्टी, साकरवाडी १४७) श्री. एस.एस. वाघ, साकरवाडी

१४८) श्री. एस.ए. पटेल, साकरवाडी १४९) श्री. आंबोडकर एम.आर., लक्ष्मीवाडी १५०) श्री. बी.व्ही. काळपांडे, रावळगांव १५१) श्री. एस.एल. राठी, कोपरगांव १५२) श्री. एस.बी. जोरेकर, कोपरगांव १५३) श्री. एस.एस. कोटस्थाने, शिर्डी १५४) माठ सुरक्षा अधिकारी १५५) सौ. अनुराधा पिपळगांवकर, पुणे १५६) ओंकार विलास परळकर, मुंबई १५७) श्री. विवेक मुळे, मुंबई १५८) श्री. प्रदीप रासने, अहमदनगर १५९) श्री. दिगंबर दामले, पुणे १६०) सौ. सुनीती केळकर, पुणे १६१) श्री. परशुराम बापट, १६२) श्री. शशिकांत पुराणिक १६३) श्री. मनोहर केतकर १६४) श्री. शंकर घायेकर १६५) श्री. महेश सावडेकर १६६) श्री. नंदू चव्हाण १६७) श्री. केदार म्हात्रे १६८) श्री. दीपक राठोड १६९) श्री. माणिक साळी, शिर्डी १७०) श्री. ओंकार पिराजी पवार, शिर्डी १७१) श्री. विनायक ग्यानबा दैठणकर, पुणे १७२) श्री. मनोहर दत्तात्रय अवचट, बारामती १७३) श्री. दामूअण्णा महादेव दळवी, श्रीरामपूर १७४) श्री. शाहूराम भगवंतराव भोसले, साईधाम १७५) श्री. नवुशेक के. इराणी, मुंबई १७६) डॉ. देवीप्रसाद खंडेराव खरवंटीकर, अहमदनगर १७७) प्रा. मधुसुदन बोपडीकर, नगर १७८) श्री. पाठक गुरुजी, नगर १७९) श्री. रामचंद्र जगन्नाथ कवळे, पिरवडे १८०) ज्योत्स्ना उषा मंजिरी, हैदराबाद १८१) श्री. बंडोपत सोलापूरकर, (हळदे) पुणे.

हवापाणी - शिरडी येथील हवापाणी उत्तम असून रोगराई काही नाही.

ऑगस्ट १९८६

या महिन्यात श्रींच्या दर्शनासाठी साईभक्तांची गर्दी नेहमीत्रमाणे होती. काही कलाकारांनी श्रींच्या पुढे हजेरी दिली ती खालीलप्रमाणे —

कीर्तन - १) ह.भ.प. मधुकर सर्यवंशी, संस्थान गवई यांची कीर्तने एकादशी व महत्त्वाच्या दिवशी झाली. २) ह.भ.प. दत्तात्रय महाराज गाडेकर, पारेगांव. ३) ह.भ.प. शुक्लेश्वर महाराज, खेडलेझुंगे, निफाड. ४) ह.भ.प. दिगंबर गोपाळ घुंगुडे, पुणे. ५) ह.भ.प. विश्वनाथ महाराज सहाणे, सुराळा, वैजापूर.

प्रवचन- १) ह.भ.प. लक्ष्मण महाराज वाकचौर, शिर्डी. २) ह.भ.प. पोपट रामराव घोडके, शिऊर.

भजन, गायन, वादन, इ.- १) श्री. कचेश्वर बापू गडक, पारेगांव २) श्री. काशीनाथ यादव बिडवे ३) डॉ. बी.जी. पंड्या, उल्हासनगर ४) सौ. ज्योती मनुजा ५) श्री. चांद मनुजा, मुंबई ६) कु. मीना मनुजा ७) श्री. तुकाराम खुशालचंद परदेशी, शिर्डी ८) श्री. हनुमान भजनी मंडळ, इचलकरंजी ९) श्री. रतनलाल महावीर शर्मा, नागपूर १०) विजयालक्ष्मी मलानी, ११) इंद्रा छाधा, १२) श्री. श्रीपाद बाळकृष्ण थोटे, १३) श्री. आश्विनकुमार पंड्या, पुणे १४) श्री. चंद्रकांत कामत, पुणे १५) श्री. मनोजकुमार पंड्या, पुणे १६) श्री. साईनाथ भजनी मंडळ, द्वारा तुळशीराम निवृत्ती पा. गोदकर, शिर्डी १७) श्री. आर.व्ही. राजन, दिल्ली १८) श्री. एम. कृष्णा, हैदराबाद १९) श्री. पोपट रामराव घोडके, शिऊर २०) पद्मशाली मार्कंडेय भजनी मंडळ, शंकरराव सापा, पुणे

२१) श्री. सतीश वासुदेव काळे २२) स्वामी प्रेमगोविंद, पुणे २३) श्री. चंद्रकांत अत्रे
 २४) श्री. अभय कुलकर्णी २५) श्री. शिवलकर २६) श्री. रमेश गुलानी, पुणे २७) श्री.
 राजलिंग करमपुरी २८) श्री. शोभा जे.एस. शास्त्री, हैदराबाद २९) श्री. जे.एस. शास्त्री,
 हैदराबाद ३०) श्री. रामदास आनंद पाटील, दादर ३१) श्री. रमेश तुकाराम बेगरुट,
 पुणे ३२) श्री. एन.बी. नारायण स्वामी, बंगलोर ३३) श्री. वसंत दत्तात्रय फुलंब्रीकर,
 वांद्रा ३४) श्री. दत्तात्रय रघुनाथ विशाल, वांद्रा ३५) श्री. दिनकर केशर वल्णकर,
 गोरेगांव ३६) श्री. भोलानाथ समेत, मुंबई ३७) श्री. शत्रुघ्नि मांजरेकर, मुंबई ३८) श्री.
 चंद्रशेखर गाडगीळ, पुणे ३९) श्री. गोविंद प्रसाद, मुंबई ४०) श्री. अशोक गुंजाळ,
 शिरडी ४१) श्री. ज्ञानेश्वर वैद्य ४२) मालिनी कपिलेश्वरी, मुंबई ४३) श्री. राजकुमार
 कपिलेश्वरी ४४) सौ. भागीरथीबाई आंबादास देवरे.

स्वराज्य प्राप्ती दिन - सालाबाद प्रमाणे शुक्रवार दि. १५ ऑगस्ट १९८६ रोजी
 स्वांतंत्र्यदिना निमित्त श्री साईबाबा संस्थान शिर्डी तरफे मा. कार्यकरी अधिकारी श्री. रा. द.
 बने साहेब यांच्या शुभहस्ते ध्वजवंदन कार्यक्रम झाला. कार्यक्रमास संस्थान कर्मचारी,
 श्री साईधाम हायस्कूल बॅण्डपथक, शिक्षक, विद्यार्थी, विद्यार्थिनी, होमगार्डस, पोलीस,
 प्रतिष्ठित ग्रामस्थ मंडळी, साईभक्त, पाहुणे उपस्थित होते. कार्यक्रम संपल्यानंतर सर्वांना
 चहापान देण्यात आले व मुलांना खाऊ वाटण्यात आला. रत्रौ श्रींचे कळसावर रोषणाई
 करण्यात आली होती.

हवापाणी- शिरडी येथील हवापाणी उत्तम असून रोगराई काही नाही. पावसाचे प्रमाण
 कमी आहे.

नाम तुझे गोड साई!

नाम तुझे गोड साई, नाम तुझे गोड^१
 त्या नामाने रात्रिदिन मज लावियले वेड ॥ १ ॥
 श्रद्धा आणि सबुरी हिच तुझ्या उपदेशातील खरी माघुरी
 सेवुनिया झाले मी धन्य सबाह्य अंतरी ॥ २ ॥
 दर्शन मज द्यावे साई, हिच एक आस ऊरी
 सगुण साक्षात रूपे मज भेट एकदा तरी ॥ ३ ॥
 कित्येकांना उद्दरूनी त्वा नेले भवपार
 साई माऊली कृपा करी मज दीनावर ॥ ४ ॥
 कधी न घडो विस्मरण मम तव चरणाचे
 सतत आम्हा रक्षी साई तुझ्या आशीर्वचे ॥ ५ ॥

— सौ. कुल्दा रमेश गोडे,
 'श्रेयस' १०९, ११०,
 श्रीकृष्ण नगर, बोरीवली (पूर्व),
 मुंबई - ४०० ०६६.

श्री साईबाबा संस्थान, शिरडी
श्री साईबाबा संस्थान प्रकाशित पुस्तकांची यादी

अनु. पुस्तकाचे नाव	भाषा	किंमत	पैकीग व पोस्टेज
१. श्री साई चरित्र	मराठी	३४-५०	६-००
२. —"—	इंग्रजी	२०-००	४-२५
३. —"—	हिन्दी	१६-००	४-२५
४. —"—	कन्नड	१०-००	४-००
५. —"—	तेलगू	१४-५०	५-२५
६. —"—	तामील	१२-००	४-५०
७. —"—	सिंधी	२२-००	४-५०
८. गुजराथी पोथी	गुजराथी	३१-००	६-००
९. श्री साईललांभूत	मराठी	७-५०	४-००
१०. —"—	गुजराथी	४-२५	४-००
११. अवतार व कार्य	मराठी	६-५०	४-००
१२. स्तवन मंजिरी	मराठी	०-३०	३-५०
१३. —"—	गुजराथी	०-३०	३-५०
१४. सगूणोपासना	मराठी	०-७०	३-५०
१५. चार अध्याय	मराठी	१-२५	३-५०
१६. सगूणोपासना	सिंधी	१-२५	३-५०
१७. सचित्र साईबाबा	इंग्रजी	३-४०	३-५०
१८. मुलांचे साईबाबा	मराठी	१-५०	३-५०
१९. —"—	इंग्रजी	२-००	३-५०
२०. —"—	तेलगू	२-५०	३-५०
२१. —"—	गुजराथी	१-५०	३-५०
२२. गाईड टू होली शिरडी	इंग्रजी	१-५०	३-५०
२३. —"—	मराठी	१-५०	३-५०
२४. —"—	गुजराथी	१-५०	३-५०
२५. तेलगू पुजाविधी	तेलगू		
२६. रुद्राध्याय	मराठी	०-९०	३-५०
२७. साईबाबा ऑफ शिरडी बाय प्रधान	इंग्रजी	३-००	३-५०
२८. साईबाबा ऑफ शिरडी बाय. पी. भरुचा	इंग्रजी	६-५०	४-००

श्री साईबाबा संस्थान शिरडी

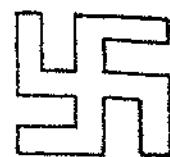
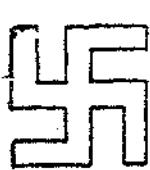
फोटोंची यादी

अनु. फोटोचे नाव	साईज	किंमत	पोस्टेज व पैकिंग
१. आशिर्वाद फोटो	१४" x २०"	१-८५	३-५०
२. —"—	१०" x १४"	१-१५	३-५०
३. —"—	१०" x १२"	१-५०	३-५०
४. —"—	७" x २०"	०-६०	३-५०
५. —"—	५½" x ६½"	०-३५	३-५०
६. —"—	४" x ५"	०-३०	३-५०
७. —"—	२" x ३"	०-२०	३-५०
८. दगडावर बसलेले साईबाबा (रंगीत)	१४" x २०"	१-८५	३-५०
९. " " (काळापांढरा)	१४" x २०"	०-८५	३-५०
१०. दगडावर बसलेले साईबाबा (रंगीत)	३½" x ५½"	०-६०	३-५०
११. द्वारका मार्ड (रंगीत)	१७" x २२"	५-७५	३-५०
१२. —"—	१४" x २०"	१-६०	३-५०
१३. —"—	१०" x १४"	१-२५	३-५०
१४. समाधी फोटो	१३" x ९"	१-१५	३-५०
१५. —"—	८" x ६"	०-७५	३-५०
१६. —"—	४" x २½"	०-९०	३-५०
१७. कॅमेरा फोटो (रंगीत)	९" x १२"	१-६५	३-५०
१८. ऑफसेट फोटो	९" x १३"	१-५०	३-५०
१९. —"—	५" x ७"	०-४०	३-५०
२०. दगडावर बसलेले बाबा (निळा)	९" x १२"	०-७५	३-५०
२१. मूर्ती फोटो (बुस्ट)	३¾" x ४½"	०-३५	३-५०

मुद्रक : श्री.एम.डी. राजन, गीता ऑफसेट, बी-२३ रॉयल इंडस्ट्रियल इस्टेट,
नायगांव क्रॉस रोड, वडाळा, मुंबई ४०० ०३१.
संपादक व प्रकाशक : श्री.रा.द. बन्ने, साई निकेतन

गतिर एवं शास्त्राम

नोव्हेम्बर-डिसेम्बर १९८६

श्री साईलीला

श्रीसाईबाबा संस्थान.
शिरडीचे अधिकृत मासिक

संपादक

श्री. र. द. बन्ने

कार्यकारी अधिकारी श्रीसाईबाबा संस्थान शिरडी

: कार्यकारी संपादक :

प्रा. सौ. इंदिरा खेर
एम.ए. पी.एच.डॉ.
(इंग्रजी आवृत्ती)

श्री. सदानंद चेंदवणकर
(मराठी आवृत्ती)

वर्ष ६५वे]

दिपावली अंक भक्त अनुभव विशेषांक

किंमत २ रु.

अंक ८ व ९

दूरध्वनी क्रमांक ४१२२५६१

: कार्यालय :

“साईनिकेतन”, प्लॉट नं ८०४ बी, डॉ. आंबेडकर रोड, दादर, मुंबई-४०० ०१४.

वार्षिक वर्गणी रु. १०/- (ट.ख. सह) किरकोळ अंक १ रु. फक्त.

श्री साईबाबांच्या संदेशाचा जगभर प्रसार करणे हे
श्री साईलीलाचे मुख्य उद्दिष्ट आहे.

श्रीसाई वाक्सुधा

काम, क्रोध, लोभ जाण।
ही नरकाची द्वारे तीन।
यांचे पार्या आत्मविनाशन।
यदर्थ निक्षून त्यागावें ॥ १५० ॥

परम दयाळू साई समर्थ।
साधावया भजुहितार्थ।
तयांलागीं दक्षिणा मागत।
शिक्षणही देत त्यागाचें ॥ १५१ ॥

दक्षिणेची काय किमत।
साधावया गुरुवचनार्थ।
प्राणही द्यावया नाहीं जो उद्घत।
तयाचा परमार्थ कायसा ॥ १५२ ॥

खरेच भक्त कल्याणावीण।
बाबांस काय दक्षिणेचे कारण।
स्वयें तयांचे नव्हते जीवन।
अवलंबून दक्षिणेवरी ॥ १५३ ॥

पोटासाठीं भिक्षा मागत।
दक्षिणेपोटीं नव्हता स्वार्थ।
दक्षिणादाने शुद्ध चित्त।
व्हावेत निजभक्त हा हेत ॥ १५४ ॥

श्रीसाईसच्चरित अध्याय १४ वा

ही दिवाळी व नूतन वर्ष आमच्या
सर्व भक्तांना, वाचकांना, हित-
चिंतकांना सुखाची, समाधानाची
व उत्कषर्ची जावो हीच शुभेच्छा.

मासिकात प्रकाशित झालेल्या लेखातील
मर्तीशी संपादक सहमत आहेतच असे नाही.

दिवाळी अंकाचे मानकरी — १९८६

अनुक्रमणिका

क्रमांक	लेखाचे नाव	लेखक/लेखिका	पृष्ठ क्रमांक
१	सपादकीय		७
२	श्री साईनाथांचा शरणार्थी	— श्री. वि. बा. खेर	१०
३	दुःखद प्रसंग आणि ब्राबानी मला काय शिकविले?	— श्री. मु. ब. निवाळकर	१४
४	श्री साईबाबाच्या हयातीत माझ्या वडिलांना आलेले अनुभव	— सौ. शोभना पालकर	१८
५	अन् हृदयाची हालचाल पुन्हा चालू झाली	— श्री. सूर्यकांत चंदे	१९
६	सारे जीवन साईमय झाले। माझ्या सदनी साईनाथ आले	— सौ. संगीता गोडबोले	२१
७	भक्त कैवारी श्री साईबाबा	— डॉ. अनंत एस. शिंदे	२३
८	मूर्तिमंत भगवान श्री साईबाबा	— कु. माधुरी कोंबेकर	२३
९	आई, आजोबा कुठे गेले ग?	— डॉ. श्रीपाद परुळेकर	२५
१०	कृपा दृष्टीचे फळ	— सौ. नंदिनी नाडकर	२८
११	अन् मी लेखक-कवि संमेलनात सहभागीही झालो	— डॉ. अनिल मोरे	२९
१२	काय हा साईचा चमत्कार	— कु. राजश्री नाईक	३१
१३	मुलाचा ताप उतरला	— श्री. पी. डी. काळे	३२
१४	साई तारी त्यास कोणी मारी	— सौ. शुभोगी सावंत	३२
१५	जशी श्रद्धा तसा अनुभव	— श्री. विजयसिंह परदेशी	३३
१६	साईमाऊली हाकेला धावली	— भारती लवेकर	३५
१७	अंतर्ज्ञानी श्री बाबा	— श्री. सूर्यकांत गर्जे	३५
१८	भाव तेथे देव	— सौ. निर्मला राजे	३६
१९	ही तर साईचीच लीला	— श्री. किशोर शिवलकर	३७
२०	शरण मज आला आणि वाया गेला, दाखवा दाखवा औसा कोणी!	— सौ. सुशिला नानिवडेकर	३८
२१	जया मनी जैसा भाव, तया तैसा अनुभव	— सौ. भारती चव्हाण	३९
२२	व्यक्त	— श्री. दत्ता ग. माने	४०
२३	थांबा बाबा मी आलो	— सौ. अस्मिता दांडेकर	४१
२४	मला श्रद्धा मिळाली	— सौ. अश्विनी चीपकर	४१

क्रमांक	लेखाचे नाव	लेखक/लेखिका	पृष्ठ क्रमांक
२५	जया मनी जैसा भाव		
	तया तैसा अनुभव	— श्री. शिवाजी जाधव	४३
२६	श्री साईबाबानी केलेला चमलकार	— सौ. शोभा देशपांडे	४४
२७	श्री साईनी काळाला परतवून लावले	— श्री. नंदू पाटील	४५
२८	जया मनी जैसा भाव		
	तया तैसा अनुभव	— सौ. तारा कोङ्विलकर	४६
२९	बाबांच्या उर्दीने मुलगा बरा झाला	— श्री. शाम जावळकर	४६
३०	बाबांच्या कृपेने पुनर्जन्म	— सौ. अनुराधा पिपळगावकर	४७
३१	शरण मज आला, आणि वाया गेला		
	दाखवा दाखवा ऐसा कोणी	— श्री. भूषण रेखी	४८
३२	श्री साईनाथांचे अजूनही शिरडीत वास्तव्य		
३३	साईकृपेचा अनुभव	— सौ. अरुणा कर्णिक	४९
३४	असाही एक अनुभव	— श्री. एस. जी. सावंत	५०
३५	असे पुन्हा एकदा साईंधावून आले	— सौ. सुनंदा गोसावी	५२
३६	श्री साईची नित्य माझ्या पाठी छाया	— श्री. प्रकाश सामंत	५३
३७	बाबांनी मला व बहिणीला नोकरी दिली	— कु. छाया आ. सापळे	५५
३८	जरी हे शरीर गेलो मी टाकून तरी मी घावेन भरून साठी	— श्री. उ. य. सावंत	५६
३९	श्री साईर्लालेचे साक्षात्कार		
४०	उर्दीचा प्रताप	— सौ. जयश्री घाग	५७
४१	बाबांच्या कृपेने मुलाचा पुनर्जन्म	— श्री. पा. र्ण. भुजबळ	५७
४२	बाबांचे घडता स्परण, दुःखास मिळे विराम	— सौ. उषा महाजन	६०
४३	शांतीचा अमोल ठेवा - साईप्रसाद	— श्री. डब्ल्यू. के. शेलार	६१
४४	एक अनुभव		
४५	बाबा मला द्यावी सोबत	— श्री. भालचंद्र गंद्रे	६२
४६	साईकृपेने पास झालो	— सौ. स्पिता सावंत	६३
४७	एक अनुभव.... अनेक अनुभव	— श्री. तुकाराम पोयरेकर	६४
४८	साईराजा, तुम्हीच माझे कल्पतरु	— सौ. लिलावती बिनसाळे	६५
४९	श्री दत्तसाई	— श्री. मुकुंद मोरे	६६
		— श्री. गुरुदास बांबोळकर	६६
		— सौ. निलिमा नाईक	६८
		— श्री. यशवंत भंडारी	६९

क्रमांक	तेखाचे नाव	लेखक/लेखिका	पृष्ठ क्रमांक
५०	श्री साई पोस्टमन	— सौ. प्रमिला पगारे	७०
५१	बाबानी काथम नोकरी दिली	— श्री. देविदास शिंदे	७०
५२	शिरडीचे श्री साईबाबा नवसाला पावले	— श्री. अनिल रिसबूड	७२
५३	श्री बाबानी मुलाला सुयश दिले	— श्री. मधुसूदन साकंत	७४
५४	गाई तारी त्याला कोण मारी	— श्री. दिलीप लांडे	७५
५५	खडंगांवाला कोणने ठाळेलंटी उठली	— श्री. राजीव नारकर	७६
५६	किंवदं तिळद, उण्णा हेचो जत्य....	— श्री. प्रमोद कोरगांवकर	७७
५७	ज्ञान उद्यानांमध्ये साईकृपणे दोन अनुभव	— श्री. वाय. एस. जोशी	७८
५८	साईकृपणे केदारनाथ बद्रीनाथ यात्रा झाली	— श्री. प्रभाकर भालेराव	७९
५९	— साईकृपणे रेडिओ सापडला	— श्री. नारायण मेहता	८०
६०	शिरडीस ज्याचे लागतील पाय....	— श्री. रघुनाथ लाड	८१
६१	विसाव्या शतकातील दिव्य शक्ती	— श्री. विश्वनाथ चव्हाण	८२
६२	जया मनी जैसा भाव....	— श्री. पी. के. साळवी	८४
६३	प्रपञ्चा घोर पण साईचा आशीर्वाद थोर	— श्री. गणपत परब	८५
६४	साईकृपणे माझ्या नातवंडास जीवदान	— श्री. लक्ष्मण रापतवार	८६
६५	तुमचा मी भार वाहिन सर्वथा....	— श्री. शूरसेन पोवळे	८७
६६	ही कृपा श्री साईबाबांचीच	— श्री. सुनील कुलकर्णी	८८
६७	अघोर प्रसंगातून तूच वाचविलेस	— श्री. प्रमोद रायसोनी	८९
६८	बाबा प्रसन्न असले तर....	— श्री. के. पी. पहाडे	९०
६९	उभा पाठीशी असता साई....	— श्री. अंकुश दळवी	९२
७०	नित्य मी जिवंत....	— श्री. पी. जी. कोरगांवकर	९३
७१	साई तारी त्याला कोण मारी	— श्री. चंद्रशेखर तारु	९४
७२	बाबांची अद्भूत लिला	— सौ. आर. जी. जाधव	९४
७३	श्रद्धा असता साईवरी, फळे मिळती रसाळ गोमटी	— श्री. मोहन केळुस्कर	९५
७४	श्री साईबाबांचे अश्रू	— श्रीमती सिताबाई नाडकर्णी	९५
७५	वात्सल्यमूर्ती आई म्हणजेच श्री साई	— श्री. बाळा नाइक	९६
७६	असता साई पाठीराखा....	— सौ. नीता जाधव	९७
७७	साईनाथांची अगाध लीला	— श्री. मधुसूदन चव्हाण	९९

क्रमांक	लेखाचे नाव	लेखक/लेखिका	पृष्ठ क्रमांक
७८	साईनाथांनी राहण्याची खोली बदलून दिली	— सौ. उषा जठर	१००
७९	माझा पहिला अनुभव	— श्री. सोमकांत गांवकर	१०१
८०	देव तारी त्याला कोण मारी	— श्रीमती मनोरमा परुळेकर	१०३
८१	मृत्यूच्या दारातून परतले बस प्रवासी	— श्री. संजय परळकर	१०४
८२	उदी प्राशनामुळे आईला होणारा त्रास संफला	— सौ. ज्योती कारेकर	१०६
८३	अकल्पित अभिषेक	— श्री. अनिल रसाळ	१०६
८४	श्री साईबाबा आणि वचने	— श्रीमती उषा रावरीकर	१०८
८५	साईकृपेने घर मिळाले	— एक साईभक्त महिला	१०९
८६	साईनामाचा पहिमा	— श्री. रामचंद्र कोयंडे	११०
८७	साईबाबांच्या उदीचा प्रभव	— श्री. लक्ष्मण रापतवार	१११
८८	फुलांचा मुवास दिसत नसतो	— श्री. कृ. व्य. हवालदार	११२
८९	बहिणीचे लग्न जुळले	— राजश्री रा. कुळकर्णी	११३
९०	रेल्वेचा प्रथम वर्ग, बाबा आणि मी	— श्री. आशिष कालेवार	११४
९१	विस्कटीत झालेली वर्कशॉपची घडी साईकृपेने सुरक्षीत	— सौ. विमल परदेशी	११५
९२	बाबांनी जिवित व वित्त हानीपासून वाचविले	— श्री. ललित शंगारपुरे	११६
९३	मला आलेले साईकृपेचे अनुभव	— सौ. नलिनी डांगे	११७
९४	त्या दिवशी मी सायकल प्रवासास निघालो असतो तर...	— श्री. सोमनाथ कारखानीस	११८
९५	भक्तनिष्ठ श्री संतश्रेष्ठ साईबाबा	— श्री. मधुकर वाखरे	११९
९६	श्री साई चमत्कार	— सौ. सुमित्रा धुरी	१२०
९७	आईचा दुसरा जन्म	— श्री. सुनिल महाजन	१२१
९८	हा रिक्षा ड्रायव्हर कोण?	— श्री. कृ. भा. देशमुख	१२२
९९	साई माझा पाठीरखा	— श्री. शं. ग. सारंगधर	१२३
१००	मागें जें जें त्यास तें तें लाभे	— श्री. सदानंद ल. वाईकर	१२५
१०१	मला आलेले साईबाबांचे दोन अनुभव	— श्री. लक्ष्मण देऊ धुरी	१२६
१०२	साईकृपेमुळे नोकरी मिळाली	— श्री. मधुकर कावळे	१२७
१०३	शिरडीवाले साईबाबा	—	१२८

भक्तांनो,

श्री साईसच्चरिताची नुसती पारायणे नकोत तर....

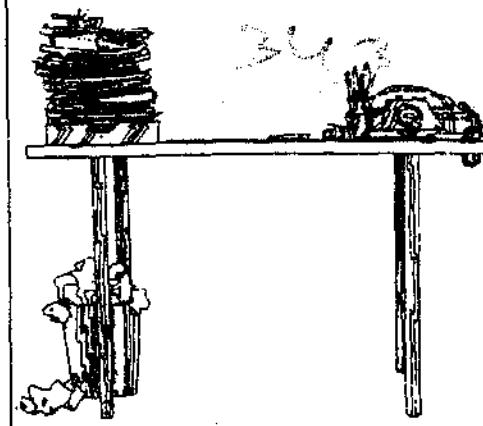
साईभक्तांनो, साईप्रियींनो, तुम्ही आपल्या घरी आपल्या आवडीने, आदराने, श्रद्धेने श्री साईबाबांची पोथी श्री साईसच्चरित या नावाने प्रसिद्ध आहे, ती आणली असेल. त्या पोथीचे तुम्ही वाचनही केले असेल, त्या पोथीची तुम्ही पारायणे केली असतील, तुम्ही वाचून सप्ताह पण केले असतील. श्रीबाबांची पोथी वाचून तुम्ही एका चांगल्या अध्यात्मिक ग्रंथाचे वाचन केले असे सहजिक कुणीही म्हणेल.

पण भक्तांनो, नुसती पोथी वाचून काही उपयोग नाही. स्वतः श्री महाराजांनी या बाबतीत एका भक्ताची चांगलीच कान उघडणी केली तिचे चिंतन प्रत्येकाने करण्यासारखे आहे.

एकदा बेळगाव नजिकच्या वडगांवी पुढील घटना घडून आली. तेथे जमीन मोजणी करण्याच्या हेतूने एक सद्गृहस्थ ब्रोबरच्या नोकरमंडळीसह गेले, व तिथे त्यांनी मुक्काम ठोकला. त्या गावी एक सत् पुरुष राहात असत. ते मोजणीदार गृहस्थ देवभक्त होते. अगदी तुमच्या आमच्यासारखे! या गावात सत्-पुरुष एक आहेत हे समजताच ते त्यांच्या दर्शनास गेले. त्यांच्याकडे जाऊन त्यांनी साष्टांग प्रणिपात केला. नित्याप्रमाणे त्या सत् पुरुषाने आशीर्वाद दिला. त्या मोजणीदाराच्या मनाला बेरे वाटले. त्या सत् पुरुषाचे हातात त्यावेळी निश्चल दासकृत 'विचार-सागर' हा ग्रंथ होता. तो ते वाचत होता. नमस्कार-चमत्कार होऊन मोजणीदार गृहस्थांनी निरोप घेतला. तेव्हा ते म्हणाले, "हे पहा! माझ्या हातात हा ग्रंथ आहे ना! याचे नाव लक्षात ठेऊन तो आपणही वाचावा. तुमचे मनोरथ परिपूर्ण होतील हे विसरू नका हं! पुढे मागे कामाच्या निमित्ताने तुम्ही उत्तर दिशेला जाल त्यावेळी तुमची एका महापुरुषाची भेट होईल. तशी भेट व्हायला भाग्य लागते परंतु तुमच्या भाग्यात ती भेट आहे. पण तुमचे मन काही स्थीर नाही. भेट झाल्यावर ते महापुरुष पुढचा मार्ग तुम्हाला अंत दाखवतील, व तुमचे मन निःसंकोच होईल. त्यांच्या बोधामृताने तुमच्या मनाला शांती मिळेल; व तोच शाश्वत सुख समाधानाचा मार्ग आहे. जा मजेत रहा."

वडगाव येथील मोजणीचे कामकाज संपल्यावर त्या गृहस्थांना जुन्नर येथे जायचे होते; म्हणजे मागातील बिकट असा नाणेघाट चून जावयाचे होते. त्या घाटाची चढण फार बिकट आहे. आता काय करायचे? तिकडे जाताना रेड्यांचा उपयोग करीत असत. घोड्याएवजी रेडा! रेड्यावर खोगीर घालायचा व त्यावर स्वार व्हायचे! परंतु रेड्यावर स्वार झाल्यावर आदलत आपटत धके खात चढणे चढावी लागत. सर्वांग ठणकत

संपादकीय

असे. परंतु करणार काय? पायी जाणे अशक्य मग रेड्याची शेपटी धरल्याशिवाय गल्यंतर नव्हते.

त्यांनी भाड्याने एक रेडा मिळविला; व आपला प्रवास सुरु केला. खुप त्रासाचा प्रवास होता तो! पण तो कसाबसा संपवून खारा जुन्नरला पेठेत एकदाची दाखल झाली. तेथे जे काही जमीन मोजणीचे कामकाज होते ते तीन-चार दिवसात संपविले. इतक्यात कल्याणला बदली झाल्याचा हुकूम त्यांच्या हाती पडला.

तेथून त्या मोजणीदारास कल्याणला यावे लागले. दैवयोग कसा असतो पहा! कल्याणला आले तर तिथे होते साईभक्त नानासाहेब चांदोरकर. त्यांचेकडून त्यांना साईबाबांची थोरवी समजली. एवढेच नव्हे तर ते म्हणालेही, “मी जातो आहे शिरडीला. तुम्ही या माझ्यावरोवर बाबांच्या दर्शनाला. चांदोरकरांनी अगदी मनापासून सांगितले परंतु ते त्यांच्या मनात शिरले पाहिजे ना! उगाच कसे वरे ते शिरेल? त्याला लागते तशीच पूर्व पुण्याई!

ज्ञा दिवशी नाना कल्याणऱ्हुन निघायचे होते त्याच दिवशी त्या मोजणीदारास ठाणे कोर्टात एका फेर्यादी निमित्त साक्षीसाठी हजर रहायचे होते. मोठाच पेचप्रसंग निर्माण झाला. इकडे आड तिकडे विहिर! कोटांची तारीख चुकविली तर ठंड होण्याची भोती! वरं शिरडीला जाण्याची तर इच्छा व सोबत खुपच चांगली! पण बिचारा पोटार्थी माणूस नोंकरी गेली तर! ही मंनात त्यांच्या चिंता!

परंतु नानासाहेब चांदोरकर त्यांना आशासनपूर्वक म्हणाले, “बाबा रे, त्याची तू काही एक चिंता करू नकोम. श्रद्धायुक्त अंतःकरणाने बाबांच्या दर्शनास ये तेच तुड्या चिंतेचे निवारण करतील. तो भार त्यांच्यावर सेपवून तू मोकळा हो.”

परंतु कसंचे मोकळे व्हायला? अंतःकरणात तेवढी श्रद्धा हवी ना! ते भांडवल कुठे होते त्यांच्याजवळ? ते म्हणाले, “मनात चिंतेचा भार ठेऊन येणे आणि जाणे! गोत्यात सापडायला होईल. हे उकरतो एकदाचे काम आणि होतो मोकळा!”

“बाबा तुमची चिंता वहातील. ते तुम्हाला संकटात मुळीच पाडणार नाहीत. तुम्ही आताच चला माझ्यावरोवर” चांदोरकर म्हणाले.

अखेरीस काय झाले? जे व्हायचे तेच झाले! नाना ठरल्याप्रमाणेच गेले शिरडीला मोजणीदार गेले ठाण्याला, कोर्टात हजर रहाण्यासाठी! पण त्यादिवशी तो दावा काही ना काही आकस्मिक कारणामुळे कोर्टापुढे येऊ शकला नाही त्याची तारीख पुढे ढकलण्यात आली.

मोजणीदार गृहस्थास फार मोठा पश्चातप झाला. नानासाहेबाचे ऐकले असते तर सोन्याहून पिवळे झाले असते आता दुरुस्ती करायची म्हणजे विलंब न लावता शिरडीचे तिकीट काढायचे. अगोदर तिथे नानांची भेट घ्यायची व त्यांच्या मध्यस्थीने बाबांची भेट घ्यायची असे ठरवून ते एकदाचे शिरडीला गेले. तिथे चांदोरकरांची चौकशी केली परंतु ते दर्शन घेऊन लगेच कल्याणला निघून गेल्याचे कळले.

पण शिरडीला अकस्मात त्यांचे एक स्नेही भेटले. त्यांचे जवळ त्यांनी आपली सारी रडकथा सांगितली. ते म्हणाले, “अहो! बाबांच्या दर्शनाला इथे मध्यस्थाची मुळीच गरज लागत नाही. त्यांचा दरबार सर्वाना सदा सर्वकाळ खुला आहे. आता तुम्ही बोलावीत आहात तर मी येतो बापडा!”

बाबा त्यावेळी नेहमी प्रमाणे चाकडीत बसले होते. दोषांनीही जाऊन त्यांचे दर्शन घेतले. बाबांना ओळख करून द्यायची मुळीच गरज नव्हती. बाबा अंतर्ज्ञानी, दर्शन घेऊन मोजणीदार एका बाजूस जाऊन बसले. त्यांच्याकडे पाहून बाबा म्हणाले, “कसं काय ठीक आहे ना! तुम्हाला वडगावला एक कानडी अप्पा भेटले. त्यांनी तुम्हाला सांगितले ते सत्य आहे. परंतु हा मार्ग कठीण आहे. रेड्यावर बसून नाणेघाट चढणे एकदा र सुलभ म्हणता येईल. परंतु हा अध्यात्माचा घाट चढून पलीकडे जाणे वाटतं तितकं सुलभ नाही बरं! फार कष्ट घ्यावे लागतात!”

मोजणीदाराला हे सारे ऐकून चांगलीच खूणगाठ पटली. त्यांनी बाबांना पुनरपि साष्टांग प्रणिपात केला व म्हणाले, “बाबा! तुम्हीच माझे रक्षण करणारे आहात. मी तुम्हाला शरण आलो आहे. कृपा करा मज दीनावर!” वास्तविक खरे पहाता कुठे वडगाव नि कुठे शिरडी. वडगावला कानडी अप्पा भेटले. त्यांच्या हातातील ‘विचार सागर’ ग्रंथही पाहिला व त्यांनीच सांगितले की पुढे लौकरच एका महापुरुषाची भेट होईल त्याप्रमाणे भेटही झाली हे केवळ भाय! असे विचार मनात घोळताहेत तोच बाबा म्हणाले, “खर आहे कानडी आप्पांनी सांगितलं ते! त्या ग्रंथाची किंवा इतर कोणत्याही ग्रंथाची महती कितीही असली तरी त्याप्रमाणे आपल्याकडून आचरण घडले पाहिजे. पुस्तकात लिहिलेलं पुस्तकात राहिलं. विचार सागर ग्रंथाचे महात्म्य तुम्हाला वडगावच्या आप्पांनी सांगितले ते अक्षरशः खरे आहे. त्याचा आचार कसा करावा? हे शिरडीत कळेल असं त्यांनी सांगितलं ते अगदी बऱोबर आहे. त्याचं असं आहे आपण ग्रंथ वाचावा किंवा ऐकावा. परंतु एकल्यानंतर त्याचे मनन केले पाहिजे. त्याची पारायणावर पारायणे झाली पाहिजेत. मनावर त्याचा चांगला पक्का ठसा उमटला पाहिजे. त्याचा निदिध्यास घेतला पाहिजे. ध्यानी मनी ते विचार घोळून त्याप्रमाणे आचरण घडत गेले पाहिजे. असे घडेल जेव्हा तेव्हाच त्या वाचनाचे सार्थक होईल! आपण ग्रंथ वाचला एवढ्यावरच आपली जबाबदारी संपली नाही. तर जे काही वाचले ते प्रत्यक्ष कृतीत उतरले पाहिजे. नाही तर उपड्या घड्यावर पाणी ओतल्याप्रमाणे प्रकार घडायचा. तसें घडता कामा नये. वाचल्याप्रमाणे जर कां आपल्याकडून आचरण घडलं नाही तर ते वाचून व्यर्थ, व्यर्थ होय. तसेच ग्रंथातील महत्वाचा भाग आपणास नाही समजला तर तो सद्गुरुकडून समजून घेतला पाहिजे.”

श्रीबाबांच्या या उपदेशाने त्या मोजणीदाराचे कान खाडकन् उघडले. मनाची बंद झालेली कपाटे पण एकदम उघडली. संशय निस्सन झाले व जे जीवनामृत हवे होते ते पण बाबांच्या कृपेने मिळाले.

तेव्हा भक्तांनो, तुम्ही बाबांची पोथी वाचता ना! वाचा. पण त्या पोथीतून बाबांनी जे काही उपदेशात्मक सांगितलेले आहे ते पण आचरणात आणण्याची सुबुद्धी तुम्हाला होवो. त्यांच्या पोथीचे वाचन करून, मनन करून, चिंतन करून त्या पोथीतील चरणांचा निदिध्यास घ्यायचा हाच यंदाच्या दीपावलीचा संदेश तुम्हाला द्यावासा वाटतो.

श्री सार्वनाथांचा शरणार्थी (१८)

लेखक : ब्रह्मीभूत स्वामी सार्वशरणानंद

अनुवादक : वि. बा. खेर

यानंतर दुसऱ्याच दिवशी दुपारनंतर साडेतीनच्या सुमारास मी व काकासाहेब दीक्षित द्वारकामाईस जायला निघालो. काकासाहेब समोरच्या हनुमान मंदिराच्या मार्गे गेले. मी बुटीच्या बांधत असलेल्या वाड्यातून बाहेर जाण्यासाठी वाड्यात शिरलो. तेवढ्यात एक मोठा दगड माझ्या डोक्यावर पडला व खांद्यावर आपटून खाली पडला. दगडाच्या आघाताने मी मटकन् खाली बसलो व बेशुद्ध झालो. शुद्धीवर आलो तेव्हा 'माणूस असाच मरत असतो' असे जणुकाय बाबा सांगत आहेत असे मला वाटले. शुद्धीवर आलो तेव्हा थोडे दुखत होते. नंतर काकासाहेब मला म्हणाले की, मी तुम्हाला सांगितले होते की बुटीवाड्यातून नको, सरळ शाळेवरच्या रस्त्यावरून चला, पण तुम्ही बुटीवाड्यात शिरला व अपघाताला बळी पडला. असो.

बाबांनी ताबडतोब जखमेवर लावण्यासाठी उदीमिश्रित मलम कोणाबरोबर तरी पाठविले, ते त्याने माझ्या डोक्यावर व खांद्यावर लावले आणि ते पट्टीप्रमाणे चिकटले व जे थोडे दुःख होते ते शमले, व ते सुद्धा कायमचे. काही दिवसांनंतर दुसरे काही औषध लावल्याशिवाय किंवा काही उपाय केल्याशिवाय ती जखम आपोआप भरून आली.

हा अपघात होण्यापूर्वी साधारण एक तास अगोदर मी बाबांच्या दर्शनाला गेलो होतो. मी खाली सभामेंडपात उभा राहिलो असेन किंवा बाबांच्या पाया पडलो असेन ते आता काही नक्की आठवत नाही — परंतु एवढे मात्र खेरे की मी तेथे गेलो तेव्हा बाबांनी आपले आसन उंच करून त्याच्या खाली अर्धा हात खोल व रूंद खड्हु खोदलेला दाखविला, ज्याच्यावरून मला माझ्यावर येणाऱ्या मरणघातक आपत्तीची शंका आली.

दगड माझ्यावर पडल्यावर बाबांनी पाठविलेले उदीचे औषध लावल्यानंतर मी त्या बांधत्या वाड्यातच, जेथे आता समाधी आहे तिच्या दक्षिणेकडच्या भिंतीला टेकून बसलो व माझ्या जवळ निर्णयसागरची भगवद्गीतेची प्रत होती तिच्यातून पाठ म्हणण्यास लागलो. इतक्यात काकासाहेब आले त्याना मी म्हणालो की, बाबा एकदा म्हणाले होते, 'तुला बुटीसाहेबांच्या वाड्यात बसायचे आहे. तेच खरं होतंय असं वाटत.' नंतर काकासाहेब बाबांना माझी खबर सांगण्यास गेले व थोड्याच वेळात परत येऊन मला म्हणाले की, बाबा म्हणाले, 'रयाला सांग, काही बोलू नकोस.' म्हणून मी काकासाहेबांजवळ काही बोललो नाही. मला अपघात झाल्याचे ऐकून राधाकृष्ण आईचे तिची काळी घोंगडी माझ्यासाठी पाठवली. ती पांधरून किंवा अंथरून, दिवे लागेपर्यंत गीतेचे पाठ म्हणत राहिलो. तो दिवस चावडीचा होता. बाबा चावडीला जाऊन आरतीला सुरुवात झाल्यावर किंवा आरती करण्याची तयारी चालली असताना, मी तेथे पोचलो व पुढील खोलीत निजलो. झोपता झोपता दोन वेळा राधाकृष्ण आईचे प्रेमपूर्ण स्मरण झाले. तिने दोन वेळा आपल्या खोलीतून बाहेर येऊन माझ्याकडे करूणापूर्वक दृष्टिक्षेप करून मला म्हणाली,

“आता मी समजले की बाबा तू येथे ‘येईपर्यंत’ का अधीरतेने वाट पहात होते! तुझ्या आगमनाच्या दोन तीन दिवस आधी खूपच विचारात असत व जे लोक त्यांच्याकडे जात त्यांच्यातील बच्याच जणांना रागवत व दोघातिघांना तर त्यांच्या हातचा मारच मिळाला. तू आलास आणि ते शांत झाले व त्यांनी मारण्याचे थांबविले. तुझ्या शिरवर हे मोठे संकट होते. त्या संकटातून तुला वाचविण्याच्या तीव्र इच्छेने त्यांना असे वाटले की जर तू त्या घडीला त्यांच्या तोंडासमोर असल्यास बरे, म्हणून तुझ्या चिंतेने ते सर्वांवर आपला राग काढत असत.”

दगड पडून मी बेशुद्ध होऊन खाली बसलो त्या क्षणी माझे नामस्मरण चालूच होते. आणि त्या वेळी देह सुटला असता तर अशुभ झाले नसते, परंतु जे ईश्वराला, बाबांना आवडले ते खरे. बाबांच्या एकाच लेपाने मी वाचलो; वाचलो एवढेच नव्हे तर अपघात होऊन सुद्धा मला त्यायोगे न काही वेदना सहन कराव्या लागल्या का कधी पथारी धरावी लागली! जसे काही झालेच नाही असा मी हिरता फिरता होतो. जेवताना राधाकृष्णआई नुवेंकरांना म्हणाली, “वामनने त्याच्या अवस्थेत गोड खाता कामा नये” परंतु माझी मनःस्थिती त्या वेळी अशी होती की ही सूचना माझ्या लक्षात रहात नसे व माझ्या पानात जे पदार्थ वाढले जात ते मी खाई. या सुप्रारास मला शरीराची काही परवाच नाही अशा रीतीने मी यथेच्छ विहार करी.

एक दिवशी सकाळी मी राधाकृष्णआईकडे गेलो तेच्हा तिने मला अपानवायु ऊर्ध्व करून प्राणायाम-ऐक्य करण्याची रीत शिकवली व नंतर एका रात्री माझ्याकडून अपानवायु ऊर्ध्व करवून, दहा मिनिटे तिने आपला अपानवायु ऊर्ध्व करून, माझ्या प्राणाशी तिच्या प्राणाचे ऐक्य केले. जणुकाय आमच्या दोघांची या कार्यात शर्यत लागली आहे असा देखावा होणाऱ्या आवाजाने झाला व अखेर माझा अपान अर्धा झाल्यावर राधाकृष्णआई उटून उभी राहिली. या प्रयोगाने तिने माझ्या तुटक्या प्राणात जणुकाय स्वतःच्या प्राणाचे सिंचन करून मला जीवित दानच दिले असे भासले.

एकदा संध्याकाळी मी शिरडी-कोपरगाव सडकेवर एके ठिकाणी बसलो होतो. सुरुवातीला बाबांची आरती मी खूप मोठ्याने म्हणू लागलो तसे थोड्याच वेळात एक आवाज ऐकू आला, ‘अरे, आकाश कशाला दुमदुमवितोस?’ म्हणून मनातल्या मनात सर्व प्रार्थना करून ध्यानस्थ बसलो. काही वेळाने ब्रह्मरंध्रातून माझ्या नित्य जपाच्या मंत्राचा खूप मोठ्याने परिस्फोट होऊन तो ब्रह्मरंध्रातून निघून उंच उंच चढून आकाशातील सूर्यात विलीन पावला. यावरून मला विचार आला की साईबाबांना विचारून ज्या निराकार प्राप्तीसाठी मी मंत्र जपत होतो त्यासाठीची माझी अपात्रता — जिची ननावल्लीने माझ्या माथ्यावर पथर मारून जाणीच करून दिली होती — त्यामुळे तो ब्रह्मरंध्रातून निघून आकाशात विलीन पावला. या विचारात मी बराच वेळ सडकेवर बसून राहिलो. नंतर राधाकृष्णआई काकासाहेब दीक्षितांसह मला शोधत शोधत तेथे आली व माझा हात धरून ते मला शिरडीला घेऊन गेले. तरीही या अनुभवाने मला गोंधलात टाकले — तर मग आता कुठल्या मंत्राचा जप करावा? बाबांची काय सूचना आहे?

असा विचार आला, परंतु आता ४३ वर्षांनी समजू शकतो की महान मंत्र आवाज करीत ब्रह्मरंध्रातून निघून आकाशात उंच उठून विलीन झाला तो माझी नालायकी सिद्ध करत नव्हता. उलट, या प्रकारे, बाबांनी माझे ब्रह्मांडभेदन |करून माझ्या प्राणाचे समष्टि प्राणाशी ऐक्य करून दिले त्याची सूचना होती. हे द्वार सहाव्या-सातव्या भूमिकेचे आहे व गुरुच्या महान कृपेनेच लाभते.

अशाच रीतीने एका संध्याकाळी गावाबाहेर जाऊन मी जवळच सडकेच्या बाजूला बसलो होतो. त्या वेळी एका माणसाने येऊन माझ्याजवळ काही संगितले. त्याला मी माझी चांदीची बटने होती ती दिली आणि तो माणूस गेल्यावर वाटले की बाबा जणुकाय म्हणत आहेत, 'कोणी काही मागण्यास आला तर त्याला सांगावे की मी असा नागडा उघडा आहे, तुला जे काही घ्यायचे असेल ते घे.' याचा अर्थ हे वचन ऐकणारा अधिकारी मुमुक्षु असला तर समजेल की निःसंग, निराकार, निरंजन, प्रावरण रहित ब्रह्म मी आहेच, ते बघ. तुला काय पाहिजे असेल ते घे, असा या वचनाचा अर्थ होतो.

एकदा संध्याकाळनंतर मी ध्यानस्थ अवस्थेत सडकेजवळ बसलो होतो. रत्र झाल्यावर काही काळाने आनंदमय स्थिती होऊन आकाशाकडे लक्ष जाता बाबा व राधाकृष्णआई जणुकाय मला सोडून निघून जात आहेत असे जाणविले. मी दुःखी होऊन दोघांना प्रेमपूर्वक नमस्कार केला व नंतर असा विचार आला, 'बाबांनी तर मला शेवटच्या कक्षेपर्यंत पोचविले, परंतु मी कधीही बाबांना याबद्दल धन्यवाद दिले नाहीत का त्यांचे उपकार मानले नाहीत, व न कधी त्यांचे ऋण फेडले. त्यावेळी मी आवाज ऐकला, 'मी तुला काहीच दुसरं नवं संगितलं नाही, पण तू गेल्या जन्मात मला शिकविलेस तेच मी तुला शिकविले आहे. माझ्यावर तुझे उपकाराचे देण होते त्याची मात्र फेड केली आहे.'

एका सकाळी नऊच्या सुमारास मी शंकर, शनी व गणपतींची देवळे आहेत तेथे होतो. तेवढ्यात एकाएकी मला आकाशात कोणी जीव देहापासून मुक्ती पावून जात आहे असा भास झाला. माझी नजर जाताच कोणीतरी जणुकाय म्हणाले, 'बघ, हा अग्निहोत्री जात आहे.' याने बाबा असे दाखवू इच्छित होते की अग्निहोत्रासारखे व्रत करणाऱ्याची गती जरूर ऊर्ध्व असते.

एक दिवस अगदी पहाटे मी उठलो व लेंडीकडे बघितले तर लेंडीला पूर येऊन पाणी शिगोशिण भरून वहात होते. त्या दिशेने जाण्यास काही पाऊले मी उचलली एवढ्यात दक्षिण दिशेकडे मी उभा होतो तेथून एक केवळ कौपिनधारी, अति तेजस्वी, मजबूत बांध्याची, अस्पष्ट मिशा असलेली क्षेतवर्ण मूर्ती माझ्या दृष्टीस पडली. त्या आकृतीच्या खांद्यावर पिशवी होती, व तिच्यातून लहानशी सुताराची करवत डोकावत होती. मी त्या मूर्तीला शंकर समजून आदरपूर्वक नमस्कार केला व मागे फिरलो.

एकदा सकाळी सुमारे साडेचार पाच वाजता, अंधारात मी सडकेवर शौचासाठी निघालो व तेथून थोडे खाली जाता मला कोणीतरी उचलून एका उंचवट्यावर ठेवले. पुक्कळ वेळ माझ्या कानात आवाज आला, 'नाशकला जा, नाशकला जा.' पण मी त्याचा कग्ही अर्थ समजलो नाही. बाबांचे स्थान शिरडी शिवाय मी दुसऱ्या ठिकाणची यात्रा

करत नसे. मला उचलून ठेवले त्या तेथे आजूबाजूला पहाता एक घडियाळ असलेले टॉवर असल्याचा भास झाला. त्यावरून मला वाटते की बाबांनी मला आपल्या सामथ्यानि उचलून नाशिकला आणले आहे. उचवट्याजवळ एक चांगली जागा बघून शौचाला बसलो. नंतर काही वेळ विचार करीत बसून राहिलो. उजाडले तेव्हा तेथे न टॉवर न नाशिक दिसले — पण मी मात्र बाबा ज्या जागी शौचाला बसत तिच्या बरोबर समोरच्या टेकाडावरच होतो. माझ्या विस्मयास पार राहिला नाही. मला उचलून घेण्यात बाबांचा काय हेतु होता? हा विचार येताच मी उठून उभा राहिलो व तडक सडकेवर जाण्यास निघालो तसे मला दिसले की सडकेच्या बाजूस जेथून मला बाबांनी उचलले ती जागा खाचखळग्याची होती व तिच्यातून थोडे पाणी वहात होते. मला उचलण्यात आले नसते तर मी खाचखळग्यात पडून माझा पाय मोडला असता व मला चांगलेच लागले असते. 'नाशक'ला पोचविले असा भास झाला त्याचा अर्थ हे ता. २०.६.५९ रोजी लिहिताना समजते कीं अशा रीतीने मला खाचखळग्यात तसेच पाण्यात पडण्यापासून वाचवून मला बाबांनी जाणीव करून दिली की माझ्यावर त्यांची संपूर्ण कृपा आहे — हीं गोष्ट ना-शक म्हणजे निर्विवाद आहे; अथवा असे पण म्हणता येईल की या प्रसंगाने सगुण ईश्वराच्या अस्तित्वाची तसेच त्याच्या भक्तांना संभाळण्याच्या ब्रिदाची वार्ता सत्य आहे व त्याविषयी शंका घेण्याचे कारण नाही. जवळजवळ ४२ वर्षांनंतर बाबांनी मला उचलून ना-शकला पोचविण्याच्या रहस्याचा उलगडा केला; धन्य आहे त्या बाबांची.

शिरडीला गेल्यानंतर एका रात्री मी काकासाहेबांच्या वाढ्याच्या माडीवर ज्या खोलीत मधे मधे झारेके आहेत तेथील तसबीरीकडे डोके ठेवून जिन्याजवळच्या दारासमोर निजलो होतो. मी जागा असताना मला भास झाला की माझा जीव बाहेर पडून समोरच्या भिंतीजवळ आहे असे मी प्रत्यक्ष पाहिले. त्यावरून मी समजलो की मी तर आता मेलो, वामनरावाचा अंत झाला; मी आता कोणीतरी दुसरा आहे. दुसऱ्या दिवशी उठलो तेव्हा सुद्धा हाच विचार मनात होता की मी मेलो असून मी कोणी नवी व्यक्ति आहे. ह्या विचाराचा पणडा माझ्या मनावर एवढा बसला की कोणीतरी दुपारी मला विचारले, "वामनराव, तुम्ही काम करत आहा? सांगत का नाही?" तेव्हा मी त्याला उत्तर दिले, "वामनराव तर मेला, केळ्हाच मेला. आता वामनराव आहे कुठे?"

अशा रीतीने जीव सुटा करून दाखविण्यात बाबांचा काय हेतु असावा? काय, असे खांना सांगावयाचे होते की जीव जातो येतो पण मी तर साक्षी आहे व जीव निघून गेलेला पाहतो; आणि मी तर आहे. जीवाला अशा रीतीने जाताना येताना पाहणारा जो मी ते माझे वास्तविक साक्षी स्वरूप, सच्चिदानंद स्वरूप- जे कायम आहे आणि जे सर्व व्यापार साक्षीवत् पाहते, ते हेच सच्चिदानंद स्वरूप ईश्वराचे स्वतःचे पण आहे; माझे अल्पज्ञपण परिछिन्न रूप मूळजीव पण निघून जाता जे स्वरूप राहते ते सच्चिदानंद स्वरूप आहे. आणि ते ईश्वराची सर्वज्ञता, व्यापकता ईशादि गुण शुद्ध मायेला ओळखून बाजूला ठेवता जे त्याचे शुद्ध स्वरूप आहे, ते हेच स्वरूप, सच्चिदानंद स्वरूप आहे.

ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ

दुःखद प्रसंग आणि बाबांनी मला काय शिकविले?

— श्री. मु.ब. निबाळकर

१/१४, फाईव्ह स्टार अपार्टमेंट,
बंड गार्डन रोड, पुणे ४११ ००१.

जीव जरी खरा स्वतंत्र। सुखालागीं कषृता अहोरात्र।

पदरीं पडते दुःख मात्र। हे तों चरित्र सत्तेचें॥ २४॥

दुःखे टाळावयालागीं। असता सावधान जागोजागीं।

तीं त्या धुंडीत लागवेगीं। त्याचीच मागी घेतात॥ २५॥

वारं जातां गळां पडती। झाङ्गनि टाकितां अधिक लिपडती।

वाउगी जीवाची धडपडती ती। अहोराती तो शीण॥ २६॥

-अध्याय १३

सन १९७१ ची गोष्ट. मी नुकताच (३ वर्षांपूर्वी) सरकारी नोकरीतून निवृत्त झालो होतो. माझी अर्धी पेन्शन मी अंशराशी केली होती व मिळालेले पैसे चांगल्या नामांकित कंपनीत दीर्घ मुदतीच्या ठेवीत गुंतविले होते. हेतू हा की, २-३ वर्षांत राहण्यासाठी एखादी चांगली वास्तु बांधावी किंवा विकत घ्यावी. इतकी वर्षे ५ मुलामुलीच्या शिक्षणाच्या आणि एका मुलीच्या लग्नाच्या खर्चामुळे व लाक्षण्यातील सतत दूरदूर बदल्यांमुळे या गोष्टीकडे आधी लक्ष घातले गेले नव्हते. १९७१ च्या ऑक्टोबर महिन्यात जागा किंवा वास्तु पाहण्यासाठी मी पुण्यास आलो व बंड गार्डन रोड वरील ३ बेडरमध्ये एक फ्लॅट विकत घेण्याचे नक्की केले. मुंबईस परत आलो व त्यासाठी कंपन्यांकडे माझे पैसे परत मागण्यासाठी गेलो आणि मला धक्काच बसला. जवळजवळ सर्वच कंपन्यांनी हात झाडले. बुडालेली रक्कम चाळीस हजारांचेवर होती. आता कुठला फ्लॅट आणि कुठली वास्तु? मी खूपच निराश झालो. खरे म्हणजे हे ऐकून मला हृदयविकाराचा तीव्र झटकाच यावयाला पाहिजे होता. आयुष्यातील सर्व कर्माई गेली होती. अर्ध्या पेन्शनवर पुढील आयुष्य कंठावयाचे होते. त्यातून ४ वर्षांपूर्वीच मी हृदयविकाराच्या आजारामुळे मुंबईत सैनिकी रुग्णालयात १॥ महिना राहून आलो होतो. असो!

परंतु श्रीसाईबाबाची नुकतीच भक्ती मी सुरु केली होती. त्यामुळे मी मुळीच विचलीत झालो नाही. श्रीसाईबाबांवर सर्व भार टाकला, आणि पुण्याच्या फ्लॅटसाठी दुसरीकडे पैसे मिळविण्याचा प्रयत्न सुरु केला. आश्वर्य म्हणजे काही कंपन्यांकडून खटपट केल्यावर दहा हजारपर्यंत रक्कम परत मिळाली. माझा एक लहानसा फ्लॅट मुंबईत होता तो विंकताना कल्पना नसर्तना त्यावर पंथरा हजार जास्त मिळाले. आणि अशा प्रकारे पुण्याचा फ्लॅट ताब्यात घेण्यादिवशी नेमकी जरुर तेवढीच रक्कम गोळा झाली. १००—१५० जास्तही नाही की कमीही नाही.

नंतर कंपन्यांकडून राहिलेले तीस हजार रुपये परत मिळविण्याचा प्रयत्न मी सुरु केला. आता कंपन्या नेहमीचे व्याज देण्यासही असमर्थ झाल्या होत्या. देणेदान्यांच्या